

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

Qua[m] laudabilis & necessaria cuiq[...]. sit erubescencia. Ca. 25.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

DE PROBITATE

contemnendus, qui ad id præstādum est nobis inutilis.

Quā laudabilis & necessaria cuiq; sit erubescētia. Ca. 251

QUum omnibus in Christo paruulis maximè conueniat humilitas & uerecundia, peculiariter tamen eos hæ decent virtutes qui iam post fornicationem spiritualem cum amatoribus multis tã mūdi uidelicet quam carnis ad uerum animæ suæ sponsum reuertuntur, tanquam erraticæ oues ad uerum pastorem & episcopum animarum suarū: maximè quum in alijs quibusuis error ipse & defectio ad mentem sanam reuertentibus singularem pudorē generare soleat. Quæ enim mulier tam effrōs quæ non rubore suffundatur (nisi fortè frōs meretricis iam ei facta sit) post carnis iacturam passam & uirginitatis amissum decus, aut post uiri legitimi maculatum thorum. Atqui non minus imo longè maius est dedecus nuptæ spirituali coram spirituali sponso & cælesti, quæ mundi sunt, sectatū esse, carnis uoluptatibus satisfecisse & prauæ sensuum libidini deseruisse, passionunquē impetus non refrenasse: quū hæc sint quæ illi longè magis displiceant, quā carnis sola incontinentia: & quæ sponsam alioqui castissimam ei odiosissimā reddāt, nec minus abominandam

abominādam quam mulier postquā alieno
 adhæsit fiat viro proprio, ita vt eius ample
 xus iam abhorreat. Quotusquisq; aut est qui
 non aliquando insaniuit libidine horū? qui
 non oblitus Christi, affectibus suis magis (in
 seculo præcipue) seruiuit, quam ipsius. No
 li quæso parui ducere mundo deseruisse, dia
 boli instinctibus prauis nō renunciaſſe in se
 culo, quū hoc ipsum nemo non teneatur fa
 cere, & te in baptismo Christi promiseris
 facturū. Neq; enim illi religiosi per votum
 seu cucullū erant quibus dicitur: Induimini
 Dominū Iesum Ch. & carnis curā ne fece- Ro. 13. d.
 ritis in desiderijs. Et Si cōsurrexistis cū Chri- Col. 3. 20
 sto quæ sursum sunt quærite, vbi Christus est
 in dextera Dei sedens. Quæ sursum sunt sa
 pite non quæ super terrā: Et similiter illud, Gal. 5. c.
 Spiritu ambulate & desideria carnis nō per
 ficietis. In mundo erant quibus hæc dicebā-
 tur. Vnde & tu non sine rubore illa acūtat a
 esse debes reuoluere, sollicitus hoc ipsum tā
 to perfectius perficere, quāto rardius erro-
 rē tuū agnoscis: tātoq; profūdius humiliari
 & spiritualiter erubescere ex intimis, quāto
 illis feruētius adhæſisti, interim omnino stu
 dēdo ea refarcire pijs conatibus. Nā vt dicit
 Bern. Nec sterilis verecūdia Deo grata est,
 nec humilitas præter veritatem laudabilis. Bernar.

A a ij

Alioqui

DE PROBITATE

Ambro.

Greg.

Can. r. c.

Can. 4. a.

Richar.

Alioqui ipsa certè est maxime virtutis ipso teste Ambrosio, qui ait. Citius solet mereri indulgentiam qui verecundus depræcatur. Unde etiam Gregorius. Boni eò magis ignescunt ad desiderium requirendæ pietatis, quo magis erubescunt memoria suæ iniquitatis. Quisquis ergo deformatus es per culpam, per hanc virtutem laborare debes vt peruenias ad indulgentiam, vt & de te sponso tuo liceat canere, complacensq; in te id sentire quod ait. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut turturis: & item illud, Sicut fragmen mali punici ita genæ tuæ, absq; eo quod intrinsecus latet. Neminem fugit in genis ruborem situm, turturemq; castitatis amicum animal solitudine gaudens & gemitu pro cantu edens poenitentium mundoq; se abdicantium figuram gerere, quibus iam non libet sicut nec licet seculare aliquid cogitare, aut aliquid mundani delectamēti appetere: sed magis totos se lamentis tradunt magno cū intimæ mentis rubore, super insania sua qua Dominum maiestatis sponsum suū graui ignominia affectum. despexit atq; offendit violatis ipsius præceptis. Cum rubore dico qualem figuram habet malū punici, quod rubrum est foris, cædidum vero intus, (vt testis est insignis ille doctor Richardus) cuiusmodi

cuiusmodi sunt qui intime se humiliantes cum rubore se Deo cōmendant. Nam hi rubri sunt per ruborem, candent vero per cōpunctionis gratiam qua suas animas expurgant indiesq; cādidiores reddunt. Quis autē explicet quam Dominus, sponsus per omnia delectabilis de huiusmodi sibi spōsa gratuletur, quam libens eam intueatur, quam capiatur miro quodam modo illius pulchritudine? Placet certē placet deuotæ animæ demissus per verecundiā vultus: placent depressi oculi, & intantum placent, vt rubiginis peccati planē obliuiscatur: nec aliquorum iam excessuum recordetur. Hunc autē pudorem quū præcipue apud Deum tum apud proximos tenere nos decet, vbiq; nos metipsos erubescens (quasi alij puri & mūdi essent) de nostra immunditia & foetore spiritus & multiplicibus imperfectionibus. Vnde quādo cōuenienter potes, aliorū nō sine necessitate te cōmisceas congregioni, ne illud de te dicatur, q̄ facies sacerdotū seu

Tre. 4. c.

Iesa. 2. c.

senū non erubueris: per quos intellige spiritalis omneis præter te. Vnde per Esaiā dicitur. Ingredere in petrā: & abscondere in fossa humo. Quanquā autem hæc ipsa virtus deceat pariter omnes quippe quæ hominē non solum Deo verū etiā hominibus

A a iij

amabilem

DE PROBITATE

Berna. in
Cāt. ser. vlt

amabilem & gratum reddat: præcipue ta-
men decet & honestat iuuenes, vt pulchrè
docet beatus Bernardus in hæc scribens ver-
ba. Nunc aduerte sponsæ verecundiam,
qua nescio an quicquam gratius aduerti in
moribus hominum queat. Hanc primo om-
nium libet quodammodo in manibus su-
mere, & quasi speciosum quendam flo-
rem decerpere loco, nostrisque apponere
adolescentibus. Non quia non sit & in pro-
uectiori ætate omni studio retinenda, quæ
est certè omnium ornatus & tatum, sed quod
teneræ, gratia verecundiæ in teneriori æta-
te amplius pulchriusque eniteat. Quid
amabilius verecundo adolescente? Quam
pulchra hæc & quam splendida gemma
morum in vita & vultu adolescentis. Quæ
vera & minime dubia bonæ nuncia spei,
bonæ indolis index: etcætera.

Iere. 4. d.
Ezec. 36. g.

Egerrime autem fert Dominus, si quis non
de peccatis erubescat. Vnde per Ieremiam
dicit. Confusione non sunt confusi & eru-
bescere nescierunt. Hinc dicit & per Eze-
chielem. Confundimini & erubescite su-
per vñs vestris domus Israel. Et rursus per
eundem In quo inquit mundabo cor tuum
ait Dominus deus quum facias omnia o-
pera meretricis & procacis. Quid autem tā
singulare

singulare meretricibus quam inuerecundia? Quæ sanè sicut in peccatis est res turpissima, ita è contrario verecundia & pudor conditio est peccatoris longè honestissima utilissimaq;. Vnde vt illæ illam & moribus & gestibus declarant inducunt & loquuntur, ita ex aduerso hæc quilibet se Deo offerens in omni actione loquutione moribus ostendere debet, iuxta id quod ait Ambrosius. Est etiam in ipso motu gestu & incessu tenenda verecundia. Habitus enim mentis in statu corporis cernitur. Hæc autè ideo quam studiosissime est tenenda, quod tanquam custodia habeatur & tanquam magistra & ductrix sit disciplinæ regularis, & castimoniam spiritualis: qua si quis careat, non mirum quod tanquam equus sine freno diuagetur, & in meretricum impudentiam cadat, faciens in conuentu fratrum sepius aut apud pios tam impudenter pudenda, vt ea cernens pudore sæpe afficiatur illius causa, atrendendo ex compassionis affectu illius cæcitatem. Huius autem verecundiæ encomium pulchrè describit beatus Bernadus ita inquit. Verecundia est expunctrix malorum, propugnatrix puritatis innatæ, specialis gloria conscientiam,

Ambros.

Ber. ser.
in Cât. vlti.

A a iij   scientiam,

DE PROBITATE

conscientiæ, famæ custos, vitæ decus, virtu-
tis sedes, virtutum primitiæ, naturæ laus, &
insigne totius honesti & cæ.

Quantum se quisq; humiliare debeat tam coram
hominibus, quam coram Deo.

CAPV Γ. 26.

EX hoc verecūdię dono nascitur & alia
quædã insignis virtus, videlicet sui hu-
miliatio: quem quantũ quemlibet recẽs
conuersum deceat, non est difficile col-
ligere. Nam quum is intus squalidus sit &
deformis, decet vt in omnibus actibus ac
moribus vilem se despectum & contempti-
bilẽ exhibeat, quo vel sic citius Dominum
ad se inuitet, qui fastidit omnem arrogantẽ
& superbum, & intantum complectitur hu-
mileis vt eos etiam qui solo habitu & gestu
humilitatis edũt formã (etiamsi fortẽ cor-
nequaquam ita profundẽ humiliatũ sit) nõ
cesset misericorditer respicere aut iram cõ-
ceptã ob id relaxare. Quod patet in Achab
peffimo israhelitarum rege, cui Dominus
pro quod sese humiliasset cilicio carnem suã
operiens, ieiunans in sacco dormiens, & de-
missio capite ambulãs, comminationem ab
Elia illi significatam commutauit. Vnde eti-
am per Ieremiã prophetã omnibus peniten-
tibus ita dicitur, Humiliamini sedete in ter-
ra. Vt

3. Re. 21. g.

Iere. 3. c.